

életművet átfogó anyag (a húszas évektől a művész haláláig) 70 százalékát tengerentúli gyűjtők vásárolták meg.

A becsértékek, úgy tűnik, nem befolyásolták a gyűjtöket, a késő kubista 1936-os Csendélet állatmaszkkal és plasztik fejjel az eredeti árazás szerint 80-100 ezer svéd koronát ért, ezzel szemben 704 ezerért, vagyis 22 millió forintért kelt el. A Nagy parádé 1944-ből 661 ezer (20,8 millió forint), az Álom fehér lóval szintén 1944-ből 674 ezer koronába került (21 millió forint), holott mindkettő értékét 200-250 ezer koronára becsülték.

Az összes tétel együttes becsértéke 12,5 millió korona volt (390 millió forint), az összeleütési ár ezzel szemben elérte a 17,2 milliót (540 millió forint).

Azoktól nem lehet aludni

Beszélgetés Moritz Lívia képzőművésszel és N. Szilágyi Nóra íróval

2012 szeptemberében két hétig Moritz Lívia festményei és N. Szilágyi Nóra versei voltak láthatóak az OMgK Galériájában. A jelenlevők Domonkos László tanár, író, Nagy Zoltán, a Székely Ház kuratóriumi elnöke és Ajtay Damokos Zoltán Károly, alias Varga Vilmos képzőművész nyitotta meg Bacsza Ferenc, N. Szilágyi Nóra és Turáni M. Csongor közreműködése mellett.

Kabai Gábor Buda: Először Líviához fordulok. Ön 1953-ban Magyarországon született, de 1996 óta Svédországban él. Mi a magyarázata annak, hogy viszonylag későn, 49 évesen rendezett először nyilvános kiállítást?

Moritz.Lívia.: Mindig is akartam festeni. Végig ott húzódott a szándék a háttérben. Az életem úgy alakult, hogy korábban nem volt rá lehetőségem. Az élet nem mindig úgy van, ahogy gimnazista korban megálmodjuk. Hálás vagyok a Jóistennek, mert amikor egyenesbe fordultak a dolgok és egy nyugodt periódusba léptem, el tudtam kezdeni a festéssel foglalkozni, tanulni és dolgozni.

K.G.B.: Mi ebben a szerepe két mesterének, Oszoli Piroskának és Britt Ossiansdotter Qvarnströmnek?

M.L.: A kezdeti lökést Piroska adta. 1990-ben találkoztunk. Nála tanultam a szakmát. Előtte is festegettem, rajzolgattam, bár időm nem nagyon volt rá, izotópassziztens voltam egy kórházban. A belső vágyam és a vele való találkozás indított el a pályán. Aztán az élet megajándékozott azzal a szabadsággal, hogy teljesen a festéssel tudtam foglalkozni.

K.G.B.: Igaz-e hogy Svédország „jóléti mintaállam”?

M.L.: Ez egy kicsit idealizált kép. Nyugodtabb az élet, stressz és probléma ott is van. De a bevándorlónak nem könnyű az élete. Persze sok múlik a pozitív hozzáálláson. Kettős

állampolgár vagyok, de Magyarország a hazám, itt születtem.

K.G.B.: Meséljen egy kicsit az Ághegy című kiadványról!

M.L.: A Svédországi Magyarok Országos Szövetsége keretén belül működő lapfolyam megalapítója és főszerkesztője a Lundban élő Tar Károly író, szerkesztő. Az alkotóközösség tagja vagyok én is. Ezek 4-

600 oldalas antológiák. Már hétszer jelent meg, felöleli a teljes skandináv emigrációt. A kinti magyar közösségek között ez páratlan teljesítmény, részesének lenni boldogságot jelent.

K.G.B.: Március óta festő-foglalkozást vezet...

M.L.: A lakónegyedemben az önkormányzat szervezi. Emberek hosszabb kórházi kezelés vagy betegállomány utáni rehabilitációja a cél. Programokat szerveznek számukra, én rajzórát tartok nekik zenei aláfestéssel. Lakásokat vásárolt az állam e célból, szépen be vannak rendezve, a falakon az én pasztelljeim vannak. Próbáljuk stabilizálni, jobb kedvre deríteni őket. Elég sok a lelkileg sérült ember manapság. A rohanó élet, a megváltozott világ... Nem figyelünk egymásra, elmegyünk egymás mellett. Régen megálltak az emberek beszélgetni a lépcsőházban, ma elfordulunk egymástól. A gazdasági és politikai okok mellett szerintem ez a bajok forrása.

K.G.B.: Selyemfestéssel is foglalkozik.

M.L.: 2010-ben Győrben volt egy kiállításom, akkor készítettem ezeket. Jó, ha az embernek új ötletei, elképzelései vannak. Egy olajkép mellett ugyanaz a kép volt sálra komponálva. Ez egy másik profilom. Most pedig a magyar lírába kalandoztam el, Nóra szép versei ihlettek meg.

K.G.B.: Kedves Nóra! Mióta ismeri Líviát?

N.Szilágyi Nóra.N.: Egy Karinthy-tárlat megnyitóján találkoztunk. Skandináv tájak és Karinthy ihlette képeket állított ki. Ott volt Karinthy Márton rendező is. Nagy szeretettel fordultam a képek felé, megcsodáltam a munkáit. Imádom a művészeteket! Szobrászat felé indultam diákkoromban, középiskolában kezdtem írni mellette.

Rajongok a zenéért, képzőművészetért, gyakran látogatom a kortárs kiállításokat. Persze a klasszikusokért nem lehet nem rajongani.

K.G.B.: Mi a zene szerepe Önnél?

N.SZ.N.: A zene külön világot jelent. Az életnek semmilyen negatív vagy pozitív mozzanatát nem tudjuk elviselni, ha nem kapaszkodunk bele valamibe. Ez számomra a zene és a művészetek.

K.G.B.: Meséljen a pályájáról!

N.SZ.N.: Esszékkal, prózai írásokkal, rövid novellákkal kezdtem. Újságírónak, publicistának készültem, és mellette szobrászkodni szerettem volna. Aztán az irodalom felé tendáltam. Binder Dezső, a magyartanárom indított el, ő sajnos már nem él.

Önképzőkört vezetett, ahol lehetett produkálni. Nem csak az óra anyagát adta le, külön foglalkozott az arra érdemesekkel.

K.G.B.: Az újságírásba is belekóstolt?

N.SZ.N.: Nem voltam békességben az engem körülvevő világgal. A világ nem csak a szép természetből és a dolgos hétköznapokból áll, hanem abból is, ami kívülről befolyásolja az életünket és hazánk életét. Gyökereim Erdélyből és a Balaton mellől valók, érthető módon odafigyeltem az eseményekre. Ebből alakult ki rálátásom a világra. Engem a minél többet akarás is jellemez. Diákként maximalista voltam. Irodalom, történelem, társadalom-tudományok, szobrászat... A formákkal ugyanazt fejezzük ki, mint a versekkel. Azt hiszem a szobrászat sokkal fájdalmasabb alkotási forma, mint a versek hullámain élni.

K.G.B.: Manapság inkább verseket vagy inkább prózát ír?

N.SZ.N.: Legutóbb a Magyar Jövőben jelent meg egy novellám, amely nagyvárosi életkép mozaik. A pillanatképek, amik elvonulnak előttünk, mély tartalommal bírnak, és problémákat takarnak. Egy szórólapot osztó diáklányt ragad el a város. Egy utcán látott jelenet ihletett meg. Esszéket továbbra is írok. A prózát nem lehet elhagyni... A versek viszont nagyon gyorsan születnek, azoktól nem lehet aludni, folyton legyőzik az embert. Ha nem írom meg őket, becsuknám a lelkemet. Nem tehetek lakatot a lelkemre.

K.G.B.: A Viharmadár című kötet mikor jelent meg?

N.SZ.N.: 2006-ban. 2004-től indul, de vannak benne korai versek is, ez egy átfogó kötet. A világom, amiből másoknak is szeretnék adni, hogy jobban érezzék magukat, mind ott van benne. Még az elmúlt század problémáit is tárgyalom szubjektív szemszögből.

K.G.B.: A terveiről faggatom...

N.SZ.N.: A létezés zenéje című kötetemen dolgozom. Rendezem a prózai kötetemet is, évek óta dolgozom rajta, ennek a kiadása szintén várható. Egyébként a verseskötetekbe is szoktam prózai írást tenni, ami lehet, hogy szokatlan, de én magam is szokatlan vagyok.

K.G.B.: Kedves Lívia! Önnek mik a tervei?

M.L.: Folytatom a munkát, festek rendületlenül. Kaptam egy verseskötetet Tar Károlytól, az Ághegy főszerkesztőjétől. Ezeket a verseket nézegetem, próbálok illusztrálni.

Mindkettőjüknek további termékeny alkotóéveket kívánok magam és az OMgK nevében!